

Vår saksbehandler: Tor-Åge Brekkvassmo
E-post: tor-age.brekkvassmo@utdanningsdirektoratet.no
Tlf: 23301213

Vår dato: 05.03.2013
Vår referanse: 2012/512

Deres dato:
Deres referanse:

Faglig råd for service og samferdsel

Referat fra rådsmøte 21. februar 2013 - møte 1/2013, Utdanningsdirektoratet

Møtestart: kl. 10:00

Møteslutt: kl. 15:00

Lunsj: kl. 11:15

	Fra arbeidstakersiden	Fra arbeidsgiversiden
Deltakere	Ulf-Terje Nyheim Eliassen, Norsk arbeidsmandsforbund Jostein Antonsen, Handel og Kontor Karin Lund, Fagforbundet	Anne Rørvik Hegdahl, Virke Eddy Kjær, NHO Reiseliv
	Fra skoleverket/skoleeier	Andre organisasjoner
	Ellinor Tande, Utdanningsforbundet Per Ove Grannes, Utdanningsforbundet	Jan Tvedt, KS Gjester Nils Petter Johnsrud
	Meldt forfall	Utdanningsdirektoratet
	Liv Karin Holm, vara for Jan Tore Harlyng, KS (sykemeldt) Elevorganisasjonen Jan Sivertsen, NTF Jørund Bjølverud, Skolenes Landsforbund Håvard Galtestad, YS Terje Sundfjord, NHO Transport Svein Arne Bergh, Spekter	Tor-Åge Brekkvassmo, rådssekretær

Dagsorden for møte i Faglig råd for service og samferdsel 1/2013

Sak 01.1.13 Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden v/ rådsleder

Sak 02.2.13 Europass fagbeskrivelser – forslag til endring av tekst

Sak 03.1.13 Høring – lokalt gitt muntlig eksamen

Sak 04.1.13 Høring – Justering av læreplaner for engelsk, matematikk, naturfag, norsk og samfunnsfag

Sak 05.1.13 To høringer om kryssløp i yrkesfaglige utdanningsprogram

Sak 06.1.13 Informasjon om læreplanarbeid og vurdering av innholdet i læreplanene fra de faglige rådene v/ Unni og Eli-Karin (kl. 12.00-13.00)

Sak 07.1.13 Revisjon av retningslinjer for trepartssamarbeidet

Sak 08.1.13 Strukturen i våre fag – arbeidsgruppens arbeid

Sak 09.1.13 Fylkesbesøk 2013

Sak 10.1.13 Orienteringssaker

Sak 11.1.13 Eventuelt

Sak 01.1.13 Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden v/ rådsleder

Etter at sakspapirene ble sendt ut ble følgende to orienteringssaker ettersendt:

- Høring replagerfaget
- Svarbrev fra KD om gjennomgående dokumentasjon

I tillegg ble følgende saker meldt inn under eventuelt:

- Medlemmer til arbeidsgruppen til EQVET v/UDIR
- Orientering om forsøk ved Fredrik II videregående skole v/Ellinor Tande
- Landslinjetilbudet i yrkessjåførfaget v/Jan Tvedt

Vedtak:

Med disse endringene ble dagsorden godkjent.

Sak 02.1.13 Europass fagbeskrivelser – forslag til endring av tekst

Utdanningsdirektoratet vurderer å gjøre endringer i kapittel 6 i Europass fagbeskrivelser (Godkjente måter å oppnå fagbeviset på).

Før direktoratet tar endelig stilling til endringen er det ønskelig at de faglige rådene vurderer endringsforslaget.

Frist for tilbakemelding er 1.03.12.

Saken ble behandlet på arbeidsutvalgsmøte 5. februar 2013. Arbeidsutvalget har drøftet saken og hadde følgende merknader til forslaget:

Begrepet *fagbevis* bør byttes ut med begrepet *fagbrev* da det er mer dekkende.

Begrepet *læreperioden* erstattes med et annet begrep som innebærer både skole og lære, for eksempel opplæringsløp. Begrepet *kan* er et viktig begrep (i første setning) og bør ikke byttes ut, men ordet *for eksempel* bør føyes til etter *kan* (på begge språk).

Arbeidsutvalget støtter forslaget for øvrig.

Vedtak

FRSS sluttet seg til arbeidsutvalgets kommentarer.

Sak 03.1.13 Høring – lokalt gitt muntlig eksamen

Utdanningsdirektoratet har sendt på høring forslag til forskriftsendringer om lokalt gitt muntlig eksamen.

Hensikten er å tydeliggjøre hvilke regler som gjelder for lokalt gitt muntlig eksamen, og legge til rette for en mer enhetlig nasjonal praksis. Kunnskapsdepartementet tar sikte på at bestemmelsene om lokalt gitt eksamen endres fra 1. august 2013. Eksamener våren 2013 skal derfor gjennomføres etter gjeldende bestemmelser, og ikke etter dette høringsforslaget.

Saken ble behandlet på arbeidsutvalgsmøte 5. februar 2013. Arbeidsutvalget hadde følgende forslag til vedtak:

Faglig råd for service og samferdsel støtter forslaget om å forskriftsfeste en plikt for skoleeier til å utarbeide lokale retningslinjer for muntlig eksamen. Rådet avgir ikke ytterligere hørings svar, men overlater dette til den enkelte organisasjon.

Vedtak:

Arbeidsutvalgets forslag til vedtak ble godkjent.

Sak 04.1.13 Høring – Justering av læreplaner for engelsk, matematikk, naturfag, norsk og samfunnsfag

Utdanningsdirektoratet har sendt på høring forslag til justerte læreplaner for de gjennomgående fagene engelsk, matematikk, naturfag, norsk og samfunnsfag i grunnskolen og videregående opplæring.

De faglige rådene ble spesielt bedt om å vurdere om justeringene i læreplanene bidrar til å tydeliggjøre de grunnleggende ferdighetene som redskap for læring og utvikling i skole, arbeid og samfunns liv.

Saken ble behandlet på arbeidsutvalgsmøte 5. februar 2013. Arbeidsutvalget hadde følgende forslag til vedtak:

Faglig råd for service og samferdsel forutsetter at endringene bidrar til mer yrkesretting av læreplanene for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene. Rådet avgir ikke ytterligere hørings svar, men overlater dette til den enkelte organisasjon.

Vedtak:

Arbeidsutvalgets forslag til vedtak ble godkjent.

Sak 05.1.13 To høringer om kryssløp i yrkesfaglige utdanningsprogram

Utdanningsdirektoratet har sendt på høring forslag om kryssløp fra Vg2 industriteknologi til Vg3 industriell matproduksjon og kryssløp fra Vg1 TIP til Vg2 anleggsteknikk.

Direktoratet ønsker tilbakemelding på:

- 1) forslag om kryssløp fra Vg2 industriteknologi til Vg3 industriell matproduksjon
- 2) forslag om kryssløp fra Vg1 teknikk og industriell produksjon til Vg2 anleggsteknikk

Saken ble behandlet på arbeidsutvalgsmøte 5. februar 2013. Arbeidsutvalget hadde følgende forslag til vedtak:

Faglig råd for service og samferdsel avgir ikke hørings svar.

I møtet ble det kommentert at rådet i prinsippet er tilhenger av kryssløp og har det også i vårt råd. Det ble foreslått at en legger til et lite tillegg om at vi støtter generelt opp om bruk av kryssløp. Samtidig var det synspunkter på at en til denne ene saken ikke legger opp til en generell diskusjon om kryssløp, men at rådet overlater til dem som er berørt av kryssløpet til å uttale seg om dette ene kryssløpet.

Rådet sluttet seg til følgende vedtak.

Vedtak:

Faglig råd for service og samferdsel avgir ikke hørings svar da dette kryssløpet ligger utenfor rådets fagområde.

Sak 06.1.13 Informasjon om læreplanarbeid og vurdering av innholdet i læreplanene fra de faglige rådene

I henhold til retningslinjene for samarbeid mellom SRY, faglige råd og Utdanningsdirektoratet og mandat for faglige råd skal det foretas en vurdering av innholdet i læreplanene for det enkelte utdanningsprogram.

Læreplanavdelingen v/ avd.dir. Eli-Karin Flagtvedt presenterte arbeidet med læreplaner. Presentasjonen er vedlagt referatet.

I kommentarrunden benyttet rådet anledningen til å minne om at FRSS over tid har hatt gående en prosess med direktoratet om læreplanen for landslinjetilbudet i yrkessjåførfaget. (Saken var også meldt inn under eventuelt) Rådet har påpekt at det er svært viktig at læreplanen endres slik at den obligatoriske opplæringen i hht yrkessjåførdirektivet fra EU blir utvidet fra 10 til 12 uker. Dette vil da også inkludere den obligatoriske kjøringen med veileder. Konsekvensene hvis disse endringene ikke blir gjort, vil være at lærebedriftene blir sittende igjen med ansvaret for forhold som har med yrkessjåførdirektivet å gjøre, som gjør at det fra høsten av kan bli problematisk å formidle elevene til læreplasser.

I tillegg til denne saken, ble det ble også minnet om at rådet har spilt inn forslag til endringer i IKT-servicefaget, som rådet ikke har fått noen tilbakemelding på.

Flagtvedt takket for innspill og kommentarer og oppsummerte med at disse to sakene illustrerer at det er viktig at det er tett kontakt mellom direktoratet v/læreplanavdelingen og de faglige rådene. Det ble lovet at direktoratet skulle komme tilbake med nærmere informasjon hva som er status på de to sakene som rådet meldte inn.

Vedtak:

FRSS tar saken til orientering.

Sak 07.1.13 Revisjon av retningslinjer for trepartssamarbeidet

Utdanningsdirektoratet har igangsatt et arbeid med revisjon av retningslinjer for samarbeid mellom Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY), de faglige rådene og Utdanningsdirektoratet.

Justeringene omhandler følgende:

- Nye mandat for SRY og faglige råd for perioden 2012 – 2016
- Prinsipper for organisering av sekretariatet for SRY
- Beskrivelse av rådssekretærenes rolle
- Språkvask

SRY og de faglige rådene er invitert til å komme med innspill til justeringer i retningslinjene.

Basert på ovennevnte samt innspill til justeringer fra SRY og faglige råd, tar Utdanningsdirektoratet sikte på å publisere reviderte retningslinjer for samarbeid mellom Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY), de faglige rådene og Utdanningsdirektoratet 18. april 2013. Utdanningsdirektoratet har bedt om at innspill sendes innen 6. mars.

AU hadde ikke noe forslag til vedtak til møtet, da saken ble sendt ut etter at rådet hadde sitt AU-møte.

I møtet kom det flere kommentarer på at utsendte dokumenter var for uoversiktlig på hva som er foreslått av endringer til at rådet kan uttale seg. En klarer ikke å lese ut av dokumentet hva som er foreslått av ny tekst.

Karl Gunnar Kristiansen kom derfor på kort varsel inn i møtet og redegjorde for bakgrunn til endringene og hva forslagene innebærer. Kristiansen presiserte at justeringene ikke skal være av substansiell karakter, men at det var et ønske å få lagt inn de nye mandatene til SRY og faglige råd, som KD godkjente i forkant av nyoppnevningen av rådene i juni 2012, inn i retningslinjene. I tillegg har en benyttet anledningen til å foreta mindre språklige justeringer av dokumentet. Det nye er beskrivelsen av rådssekretærens rolle, som også rådene inviteres til å komme med synspunkter på.

Rådet takket Kristiansen for redegjøringen og ga en umiddelbar tilbakemelding på at saken ble klarere, men at rådet fremdeles ikke føler seg klar for å fatte noe vedtak i saken, som gjør at rådet kan gi en tilbakemelding innen den korte tidsfristen som ble gitt.

Av diskusjonen ble det, selv om mandatet til de faglige rådene er fastsatt, reist spørsmål til at det internasjonale perspektivet er fjernet fra mandatet til de faglige rådene. Det kom også forslag om at rådet til pkt 6 i 3.1 Beskrivelse av rådssekretærene i SRY og FR.... ber om at en forsterker hvilken spisskompetanse rådssekretæren/sekretariatet bør ha for å holde seg oppdatert om utviklingstrekk innen det aktuelle utdanningsprogram.

Vedtak:

Rådet ber direktoratet om utsatt frist da utsendte saksdokumenter var for uoversiktlig til at en kunne lese hva som er foreslått av endringer.

Under forutsetning av at det gis ny frist sender rådsmedlemmene sine kommentarer til AU og AU får fullmakt til å svare direktoratet innen ny fastsatt frist.

Til kap. 3.1 i Beskrivelse av rådssekretærene i samarbeidsrådet (SRY) og de faglige råds rolle foreslår FRSS å endre punkt 6 til følgende: Rådssekretæren i det faglige rådet skal holde seg oppdatert om utviklingstrekk og nasjonale og internasjonale bestemmelser som gir føringer for opplæringen innen det aktuelle utdanningsprogrammet.

Sak 08.1.13 Strukturen i våre fag – arbeidsgruppenes arbeid

Saken ble også behandlet i rådsmøte 12. desember 2012, sak 48.6.12 hvor rådet fattet følgende vedtak.

“Diskusjonene om strukturen tas i arbeidsgruppene som trinn 1 i denne prosessen. Det er viktig at rådet begynner med det spesifikke i arbeidsgruppene for så å ta opp de overordnede problemstillingene samlet i rådet. Det foreslås at tidligere diskusjoner/forslag om strukturen tas opp på nytt og diskuteres i arbeidsgruppene

Arbeidsgruppene får i oppdrag å se på følgende fire spørsmål:

1. Er strukturen i vg2 slik den bør være?
2. Hva med dagens kryssløp?
3. Bør det være fordypningsretninger innen våre lærefag?
4. Bør det utarbeides alternative modeller i noen av våre fag?”

Arbeidsgruppene presenterte sine innspill i møtet. (Notater/presentasjoner er vedlagt notatet)

Reiseliv, transport og logistikk

Eddy Kjær presenterte arbeidsgruppas diskusjoner. I vedlagte presentasjon har de skissert 2 alternative modeller på Vg1, en modell hvor en har slått sammen salg, service og reiseliv og en modell hvor de har egne løp for henholdsvis Vg1 salg og service og Vg1 reiseliv, uten at arbeidsgruppa har blitt enige om hvilken modell de vil anbefale for resten av rådet.

Salg, service og sikkerhet

Jostein Antonsen orienterte om et diskusjonsnotat Jostein delte ut i møtet, basert på innspill han har fått inn fra arbeidsgruppa. (Notatet er også lagt ved referatet). Hovedtrekkene i notatet er at alle innspill støtter forslaget om å flytte reiseliv sammen med salg og service. Gruppa er ikke samstemte hva en skal gjøre med sikkerhet. Noen mener at sikkerhet skal flyttes til transport og logistikk, mens andre mener at sikkerhet skal ligge der det ligger i dag, salg, service og sikkerhet. Når det gjelder IKT-servicefaget foreslår arbeidsgruppa at en begrenser å rekruttere kun fra utdanningsprogrammene til service og samferdsel og elektrofag.

Under diskusjonen ble det uttrykt bekymring for at noen ønsker å nedprioritere sikkerhetsfaget, når en vet hvilke krav som stilles til sikkerhet i samfunnet i dag. En burde heller styrke det for å legitimere faget. Samtidig ble det påpekt at når en argumenterer for å styrke sikkerhetsfaget, så har en slitt voldsomt med å rekruttere lærlinger til vekterfaget/sikkerhetsfaget.

NB!

Sekretæren sjekket, i etterkant av møtet, med statistikkavdelingen i direktoratet omfanget på avlagte fagprøver i vekterfaget/sikkerhetsfaget fra 2008 – 2012 og som viste følgende fordeling:

Vekterfaget (R94)

	2008	2009	2010	2011	2012
Lærling	29	18	13	2	1
Praksiskandidat	20	15	7	5	6
Totalt	49	33	20	7	7

Sikkerhetsfaget (KL06)

	2008	2009	2010	2011	2012
Lærling			10	23	28
Praksiskandidat		2	8	55	31
Elev					2
Totalt		2	18	78	61

Transport og logistikk

Ingen fra arbeidsgruppa var til stede i møtet. Arbeidsgruppa hadde på forhånd sendt ut et lite notat.

Oppsummering – veien videre

Karin oppsummerte diskusjonen med at arbeidsgruppene jobber videre mellom møtene. Viktig at en får en god struktur og framdrift på arbeidet videre. AU får et oppdrag om å lage et oppsummeringsnotat basert på innspillene fra arbeidsgruppene og diskusjonen i møtet.

Stortingsmeldingen kommer i slutten av april, og meldingen vil også bli et viktig grunnlagsdokument når rådet skal konkludere hvilke strukturer og modeller rådet skal anbefale til Utdanningsdirektoratet. Vi bør sette som frist at arbeidet skal være avsluttet før sommerferien.

Vedtak

Basert på tidligere arbeidsdokumenter og diskusjoner i rådsmøtene utarbeider AU et oppsummeringsnotat som grunnlag for videre diskusjoner i nevnte arbeidsgrupper og til neste rådsmøte.

Sør-Trøndelag fylkeskommune har bekreftet at de kan ta imot rådet på følgende datoer 29.-30. mai 2013.

Arbeidsutvalget har drøftet saken i møte 5. februar og foreslo følgende presiseringer til fylkeskommunen vedrørende programmet:

- Rådet ønsker variasjon i bedriftsbesøkene
- Under besøket på videregående skoler ønsker rådet å høre om deres opplegg i alle fag de tilbyr innen service og samferdsel
- Reise kvelden før (28. mai) slik at vi kan starte programmet tidlig den 29. mai og avslutte sent den 30. mai for å få utbytte av besøket.
- Forslag til lærebedrifter og skoler? Arbeidsutvalget foreslår Rica Nidelven Hotell som har flere fag innenfor utdanningsprogrammet vårt; resepsjonsfaget og reiselivsfaget.

Vedtak

Rådet slutter seg til AU sine presiseringer til Sør-Trøndelag fylkeskommune.

Sekretariatet sender over presiseringene til fylkeskommunen.

Sak 10.1.13 Orienteringssaker

a) Orientering fra ledermøte og fellesmøte 6. februar

Karin Lund ga en kort orientering.

b) Oppfølging av tidligere vedtak

Punktet utgikk da det var noe usikkerhet hvorfor punktet hadde kommet på dagsorden og den faste sekretæren hadde forfall til møtet.

c) Kunnskapsdepartementet ønsker at forslag om gjennomgående dokumentasjon sendes på høring.

Etter initiativ fra faglige råd og samarbeidsrådet for yrkesopplæring, har Utdanningsdirektoratet gjennomført utprøving med gjennomgående dokumentasjonsordninger (oppdragsbrev 7-10). Dokumentasjonen skal være et tillegg til fag- eller svennebrevet, og skal beskrive opplæring som er gitt i skole og lærebedrift. På bakgrunn av utprøvingen har direktoratet i svar på oppdragsbrev 7-10 anbefalt overfor Kunnskapsdepartementet at ordningen innføres i utdanningsprogram for elektrofag, bygg- og anleggsteknikk, og teknikk og industriell produksjon.

Direktoratet har nå fått i oppdrag fra departementet å sende forslaget på høring (se vedlegg). Før forslaget sendes på høring, ber departementet om at det utarbeides «nasjonale formularer for de aktuelle utdanningsprogrammene».

Direktoratet vil nå invitere de tre faglige rådene til et samarbeid om å utarbeide forslag til nasjonale formularer på dokumentasjon av opplæringen. Formularene vil bli sendt på høring sammen med forslag til endringer i forskrift til opplæringsloven. Målet er å få sendt forslaget på høring før sommeren.

d) Høring – læreplan i repslugerfaget

Utdanningsdirektoratet har sendt forslag til læreplan i repslugerfaget på høring.

Faget bygger på utdanningsprogrammet design og håndverk, videregående trinn 1, og skal tilbys som særløpsfag.

Forslaget om å etablere repslugerfaget som et nytt lærefag ble fremmet av Hardanger

fartøyvernsenter.

Ønsket om å opprette faget ble begrunnet ut fra behovet for å ivareta og videreføre kunnskapen om dette håndverket.

Sekretariatet vurderer ikke høringen til å være relevant for alle de faglige rådene, men mener at faglig råd for design og håndverk bør avgi høringsuttalelse.

Høringsfristen er 12. mai 2013.

Sak 11.1.13 Eventuelt

1. Medlemmer til arbeidsgruppen for ECVET

Under orienteringen fra Eli-Karin Flagtvedt om læreplanarbeid og innholdet i læreplanene benyttet rådet til å spille inn at på direktoratets forespørsel om deltakelse i arbeidsgruppe «Vurdere konsekvenser av og utvikle modeller for en eventuell implementering av ECVET» med frist 22. februar 2013.

FRSS ønsker en større representasjon i faggruppene både på arbeidstaker og arbeidsgiversiden. Tidligere har det kommet sterke synspunkter fra partene på manglende involvering, og bekymringen nå er at det kan komme nye sterke reaksjoner, hvis en ikke utvider disse arbeidsgruppene.

Direktoratet noterte seg innspillet og skulle vurdere å øke representasjon i arbeidsgruppene.

Vedtak:

FRSS foreslår Jostein Antonsen fra Handel og Kontor fra arbeidstakersiden som medlem i arbeidsgruppa. Arbeidsgiversiden vil komme tilbake til om de ønsker å foreslå en representant i arbeidsgruppa.

2. Forsøk ved Fredrik II videregående skole v/Ellinor Tande

Ellinor orienterte helt kort om et 4-årig utdanningsløp hvor allmenn påbygning er inkludert. Ellinor foreslo å invitere Fredrik II videregående skole til neste møte for å orientere om forsøket.

Vedtak:

Rådet støttet forslaget og vil invitere representanter fra skolen til sitt junimøte.

3. Landslinjene i yrkessjåførfaget v/ Jan Tvedt

Jan Tvedt innledet. Saken er at Veidirektoratet har anerkjent Vg1 og Vg2 for yrkessjåførfaget, men nå krever de i tillegg at lærlingene skal ha minst 18 dager sammen med veileder.

Det betyr at det blir en voldsom merkostnad for bedriftene for at de skal få kunne få tatt dette teorikurset.

Jan Tvedt foreslo at rådet bør vedta at en får en fortløpende saken og ber om at teorikurset utvides fra 10 til 12 uker og at disse to ukene dekkes med kjøring med veileder slik at Veidirektoratets krav dekkes gjennom disse ukene.

Men dette haster og bør være klart til høsten, når lærlingene skal ut i lære. Konsekvensen kan bli at en ikke får formidlet elevene ut til læreplasser.

Vedtak:

Faglig råd for service og samferdsel viser til tidligere vedtak fra 2011, der rådet ber om at landslinjekurset for yrkessjåførlærlinger utvides fra 10 til 12 uker.

Rådet ber Utdanningsdirektoratet ta initiativ til at det snarest mulig utarbeides en oppdatert læreplan for kurset, slik at den kan tas i bruk høsten 2013.

Rådet mener det er avgjørende at kurset dekker den obligatoriske opplæringen i hht kravene i yrkessjåførdirektivet fra EU, inkludert den obligatoriske kjøringen med veileder.